

Tentamen med lösningsförslag

EDA482 (EDA481) Maskinorienterad programmering D EDA487 (EDA486) Maskinorienterad programmering Z DAT017 (DAT016) Maskinorienterad programmering IT DIT151 Maskinorienterad programmering GU

Lördag 8 juni 2019, kl. 8.30 - 12.30

Examinator

Roger Johansson, tel. 772 57 29

Kontaktperson under tentamen:

Pedro Trancoso, tel. 772 63 19 Andreas Wieden, tel. 772 10 23

Tillåtna hjälpmedel

Utgåvor som distribuerats inom ramen för kursen, häftet:

• Quick Guide, Laborationsdator MD407 med tillbehör

Inget annat än understrykningar ("överstrykningar") får vara införda i dessa häften.

Tabellverk eller miniräknare får ej användas.

Lösningar

anslås senast dagen efter tentamen via kursens hemsida.

Granskning

Tid och plats anges på kursens hemsida.

Allmänt

Siffror inom parentes anger full poäng på uppgiften.

För full poäng krävs att:

- redovisningen av svar och lösningar är läslig och tydlig. Ett lösningsblad får endast innehålla redovisningsdelar som hör ihop med en uppgift.
- lösningen ej är onödigt komplicerad.
- du har motiverat dina val och ställningstaganden
- assemblerprogram är utformade enligt de råd och anvisningar som getts under kursen.
- C-program är utformade enligt de råd och anvisningar som getts under kursen.
   I programtexterna skall raderna dras in så att man tydligt ser programmens struktur.

Betygsättning

För godkänt slutbetyg på kursen fordras att både tentamen och laborationer är godkända.

Maximal poäng är 50 och tentamenspoäng ger slutbetyg enligt: (EDA/DAT):

 $20p \le betyg \ 3 < 30p \le betyg \ 4 < 40p \le betyg \ 5$

respektive (DIT):

 $20p \le betyg G < 35p \le VG$

Uppgift 1 (18p)

En enkel modul för pulstidsmätning ska konstrueras. Två signalkällor ska kunna mätas samtidigt och tiden mäts med upplösningen 10 ms. Modulen styrs via en 8-polig DIL-omkopplare, kopplad till GPIO port E7-0.

b₀: Signalkälla 1

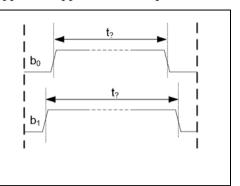
b₁: Signalkälla 2

En mätning startas vid positiv flank och avbryts vid negativ flank

b₇: Visnina

0: visar resultatet av senaste pulstidsmätning från signalkälla 1.

1: visar resultatet av senaste pulstidsmätning från signalkälla 2.

Dessutom ansluts en visningsenhet enligt följande:

Som utmatningsenhet används en enkel sifferindikator för 7segmentsvisning.

Den ansluts till port D0-7 hos MD407.

Tabellen till höger beskriver hur en binär siffra översätts till sjusegmentskod innan den matas ut till sifferindikatorn

Siffra		Sju-segmentskod
	Binär kod	Hexadecimal form
0	0000	3F
1	0001	06
2	0010	5B
3	0011	4F
4	0100	66
5	0101	6D
6	0110	7D
7	0111	07
8	1000	7F
9	1001	67
Α	1010	77
В	1011	7C
С	1100	39
D	1101	5E
Ε	1110	79
F	1111	71

Konstruera programpaketet för modulen. För full poäng ska du använda lämpliga definitioner av typer och makron så som anvisats under kursen.

Ledning Låt PE1 och PE0 generera avbrott både vid positiv och negativ flank.

- a) Definiera de symboliska adresser med lämpliga typkonverteringar som krävs för uppgiften. Deklarara också lämpliga globala variabler. och visa en funktion void portInit(void) som initierar GPIOportarna. (4p)
- c) Använd SYSTICK för att skapa en realtidsklocka som genererar avbrott med 10 ms intervall. Vid varje avbrott ska de klockor som är startade uppdateras. Systemets klockfrekvens är 168 MHz. Två funktioner ska implementeras (3p):
  - void systickInit(void) som gör alla nödvändiga initieringar och
  - void systick_irg_handler(void) som hanterar avbrotten från SYSTICK.
- d) Använd EXTI (0,1) för att implementera detektera signalkällornas nivåer. Två avbrottsrutiner och en initieringsfunktion ska implementeras (4p):
  - void extiX_irq_handler(void) X=0,1 hanterar de olika avbrotten
  - void extiInit(void) gör alla nödvändiga initieringar för att använda PE-portpinnar för avbrott.
- e) Visa en funktion void out7seg(unsigned char c) som skriver en hexadecimal siffra till sifferindikatorn. (3p)
- Konstruera ett huvudprogram som: Initierar systemet med de specificerade initieringsfunktionerna och därefter, kontinuerligt, skriver ut den valda, senast uppmätta, pulslängden till 7-segmentsdisplayerna som multipel av 10ms, dvs. 0..10ms→1, 11-20ms →2, osv. För pulslängder större än 9 ska E skrivas till sifferindikatorn. Om mätning pågår ska sifferindikatorn släckas. (4p)

Uppgift 2 (7p)

```
Vi har deklarationerna
short j;
short vc[30];
int i,va[100],vb[20];
på "toppnivå". Visa hur tilldelningen:
vc[j] = va[ vb[i] ];
kodas i ARMv6 assemblerspråk.
```

Uppgift 3 (6p)

```
Följande deklarationer är givna:
int go( int a, int b);
int next( void );
Visa hur funktionen g kan kodas i ARMv6 assemblerspråk.
int g( int x, int y)
{
   int a = next();
   if( a-1 )
      return go(y,x);
   return go(x,y);
}
```

Uppgift 4 (8p)

```
Deklarationen:
typedef struct post
{
  int a,b,c;
  char *root;
} POST, *PPOST;
är given. Vi behöver en funktion
```

ppost append_post (PPOST p1, unsigned int n1, PPOST p2, unsigned int n2) som lägger samman två fält med poster. Vi har alltså två fält av typen POST: p1, med n1 poster, och p2, med n2 poster, som vi vill sammanfoga till en ny uppsättning typ POST som innehåller alla element av p1 följt av alla element i p2. Funktionen ska använda malloc för att skapa utrymme för att lagra resultatet och returnera en pekare till detta. Din lösning får inte använda någon annan standardfunktion än malloc.

Uppgift 5 (6p)

Skriv en funktion **void** encrypt (**char** *str, **unsigned char** b) som tar som parameter en sträng och "krypterar" strängen (dvs. ändrar den strängen) på ett sådant sätt att en bit i varje tecken "flippas" (inverteras). Biten som ska ändras ges av parameter b som därför kan vara 0-7.

Uppgift 6 (5p)

Besvara följande frågor (1p för varje):

- a) Vi har deklarationen: void *x; Vilket värde genererar operatorn sizeof(x) hos en 32-bitars maskin?
- b) Vi har: union abc { int a; char b; } x; x.a = 23; x.b = 0; Vilket värde har nu x.a?
- c) Vi har: enum abc { one=1, two=5, three }; int a = three+10; Vilket värde har nu a?
- d) Vi har:

```
char str[] = "longer string"; int *y; char c;
y = (int*)str; y++;
c = *((char*)y);
Vilket värde har nu c?
```

e) Betrakta följande sekvens av preprocessordirektiv och kod:

```
#define FOOY
#ifdef FOOX
int foo(int a, int b) { return a-b; }
#endif
#ifdef FOOY
int foo(int a, int b) { return a+b; }
#endif
int main(void) {
   int x;
   x = foo(20, 5);
Vilket värde har x efter tilldelningen i main?
```

Lösningsförslag

```
Uppgift 1:
#define GPIO D
                      0x40020C00
#define GPIO_D_MODER ((volatile unsigned int *)(GPIO_D))
#define GPIO_D_OTYPER ((volatile unsigned short *)(GPIO_D+0x4))
#define GPIO_D_ODR_LOW((volatile unsigned char *) (GPIO_D+0x14))
#define GPIO_E
                      0x40021000
#define GPIO_E_MODER ((volatile unsigned int *)(GPIO_E))
#define GPIO_E_PUPDR ((volatile unsigned int *)(GPIO_E+0xC))
#define GPIO_E_IDR_LOW((volatile unsigned char *) (GPIO_E+0x10))
#define SYSCFG_EXTICR1 ((volatile unsigned int *)0x40013808)
#define EXTI_IMR
                        ((volatile unsigned int *)0x40013C00)
                        ((volatile unsigned int *)0x40013C0C)
#define EXTI_FTSR
                        ((volatile unsigned int *)0x40013C08)
#define EXTI_RTSR
                        ((volatile unsigned int *)0x40013C14)
#define EXTI_PR
                      ((volatile unsigned int *)0xE000E100)
#define NVIC_ISER0
#define EXTIO IROVEC
                       ((volatile unsigned int *)0x2001C058)
                        ((volatile unsigned int *)0x2001C05C)
#define EXTI1_IRQVEC
#define STK_CTRL ((volatile unsigned int *)(0xE000E010))
#define STK_LOAD
                  ((volatile unsigned int *)(0xE000E014))
#define STK_VAL
                  ((volatile unsigned int *)(0xE000E018))
#define SYSTICK_IRQVEC ((volatile unsigned int *)0x2001C03C)
static volatile unsigned char PulseOmeasure, PulseImeasure;
static volatile unsigned int PulseOtime, PulseItime;
void portInit ( void )
   *GPIO E MODER = 0;
   *GPIO_E_PUPDR = 0;
   *GPIO_D_MODER = 0 \times 00005555;
   *GPIO_D_OTYPER = 0 \times 000000000;
}
c)
void
      systick_irq_handler( void )
   if( Pulse0measure ) Pulse0time++;
   if( Pulselmeasure ) Pulseltime++;
void systickInit( void )
   /* SystemCoreClock = 168000000 */
   *SYSTICK_IRQVEC = systick_irq_handler;
   *STK_CTRL = 0;
   *STK_LOAD = (1680000-1);
   *STK_VAL = 0;
   *STK\_CTRL = 7;
d)
void
       exti0_irq_handler( void )
   if(
         (*EXTI_PR) & 1 )
       *EXTI_PR |= 1;
       if( *GPIO_E_IDR_LOW & 1)
       { /* Positive edge */
           Pulse0measure = 1;
           PulseOtime = 0;
       }else{ /* Negative edge */
           Pulse0measure = 0;
   }
}
void
       extil_irq_handler( void )
   if(
          (*EXTI_PR) & 2 )
       *EXTI_PR |= 2;
       if( *GPIO_E_IDR_LOW & 2)
           /* Positive edge */
           Pulselmeasure = 1;
           Pulseltime = 0;
```

```
}else{ /* Negative edge */
           Pulse1measure = 0;
void extiInit ( void )
     *SYSCFG EXTICR1 &= 0xFF00;
                                   /* Only EXTIO, EXTI1 */
                                     /* PE0->EXTIO, PE1->EXTI1 */
     *SYSCFG_EXTICR1 |= 0x0044;
    /* Configure the mask bit of the interrupt line (EXTI_IMR) */
    *EXTI_IMR |= (1<<0)|(1<<1);
    /* Configure the Trigger selection bit of the interrupt line (EXTI_RTSR and EXTI_FTSR) */
                                    /* enable trigger on falling edge */
/* enable trigger on rising edge */
    *EXTI_RTSR |= (1<<0)|(1<<1);
    *EXTI_FTSR |= (1<<0)|(1<<1);
    *NVIC_ISER0 |= (1<<6) | (1<<7);
   *EXTIO_IRQVEC = extiO_irq_handler;
    *EXTI1_IRQVEC = exti1_irq_handler;
}
e)
void
       out7seg( unsigned char c )
static unsigned char segCode[]={
   0x3F,0x06,0x5B,0x4F,0x66,0x6D,0x7D,0x07,
   0x7F,0x67,0x77,0x7C,0x39,0x5E,0x79,0x71 };
   if(c > 15){
       *GPIO_D_ODR_LOW = 0;
       return;
    *GPIO_D_ODR_LOW = segCode[c];
f)
void main(void)
   char c;
   Pulse0measure = 0;
   Pulselmeasure = 0;
   PulseOtime = 0;
   Pulse1time = 0;
   portInit();
   extiInit();
   systickInit();
   while(1)
   {
       if( *GPIO_E_IDR_LOW & 0x80)
          /* Show signal source 2 */
           if( Pulselmeasure )
               c = 16; /* Turn off... */
           else
           {
               if(Pulse1time >9 )
                   c = 0xE;
               else
                   c = Pulseltime;
       }else{ /* Show signal source 1 */
           if( Pulse0measure )
               c = 16; /* Turn off... */
           else
               if(PulseOtime >9 )
                  c = 0xE;
               else
                   c = PulseOtime;
           }
       out7seg( c );
   }
```

```
Uppgift 2:
   LDR
         R0,=i
                   @ R0← &i
        R0,[R0] @ R0← i
   LSL
        R0,R0,\#2 @ R0\leftarrow (i*sizeof(int))
   LDR
         R1,=vb
                   @ R1← &vb
   ADD
         R0,R0,R1 @ R0← &vb + (i*sizeof(int) )
        R0,[R0] @ R0← vb[i]
   LDR
   LDR R1,=va @ R0← &va
   LSL R0,R0,#2 @ R0← (vb[i]*sizeof(int) )
   ADD R0,R1,R0 @ R0\leftarrow &va + (vb[i]*sizeof(int) )
   LDR R0,[R0] @ R0\leftarrow va[ vb[i] ]
   LDR R1,=j
                    @ R1← &j
   LDRH R1,[R1] @ R1← j
   LSL R1,R1,\#1 @ R0\leftarrow (j*sizeof(short) )
   LDR R2,=vc @ R2\leftarrow &vc
   ADD R1,R1,R2 @ R1\leftarrow &vc + (j*sizeof(short) )
   STRH R0,[R1] @ vc[j]← va[ vb[i] ]
Uppgift 3:
@ Registers:
   R4 spill x
   R5 spill y
g: PUSH
          {LR,R4,R5}
  MOV
          R4,R0
  MOV
          R5,R1
  BL
          next
   SUB
          R0,R0,#1
          R0,#0
   CMP
   BNE
          .g1
  MOV
          R0,R4
  MOV
          R1,R5
   В
          .g2
.g1:
  MOV
          R0,R5
  MOV
          R1,R4
.g2:
  _{\mathrm{BL}}
          go
   POP
          {PC,R4,R5}
Uppgift 4:
PPOST append_post( PPOST p1, unsigned int n1, PPOST p2, unsigned int n2)
    PPOST target, new_post;
    new_post = (PPOST) malloc( (n1+n2)*sizeof(POST) );
    if( new_post == NULL )
       return NULL;
    target = new_post;
    while( n1-- )
       *target++ = *p1++;
    while(n2--)
       *target++ = *p2++;
    return new_post;
}
Uppgift 5:
void encrypt( char *str, unsigned char b ) {
  char *x = str;
   unsigned char mask = 0x1 << b;
   while( *x ) {
      if( *x & mask )
         *x = *x & (\sim mask);
      else
          *x = *x | mask;
   }
}
Uppgift 6:
a) 4
b) 0
c) 16
d) 'e'
e) 25
```